

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XXX. Tempore Belli. Trophæum Vocale. Thema. Timete
Dominum, & servite ei perfecto corde. Josue. 24.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](#)

ne miserere Clementissime Deus in quo vivimus,
moveamur & sumus, & pluviam nobis tribue salutarem;
& aridam terrae faciem fluentis cœlestibus dignanter in-
funde. Per Dominum nostrum Jesum Christum filium tu-
um: per sanctissimam matrem tuam: per interces-
sionem sanctorum tuorum quos sapienter exaudisti.
Miserere Domine, miserere.

DISCURSUS XXX.

Tempore Belli.

Trophæum Vocale.

THEMA.

Timete Dominum, & servite ei perfecto
corde. Josue 24.

SYNOPSIS.

- I. Triumphum canere ante victoriam videtur temerarium, est tamen genus Trophæi quod erigi potest ante victoriam cum spe certa victorie.
- II. Ut scire victoria optimè is novit, qui Deum pietate sibi conciliat. Statua Martis apud saxones certam victoriam pollicebatur venerantibus, id longè certissimum est de verò Deo, unde licet exigere Trophæum ante pugnam.
- III. Victoria ab antiquis pingebatur alata, palmas & lauros manu gestans, & immixta Trophæis, quam ferè expressit Moyses orans dum pugnaret populus contra Amalekitos: sic enim erigebat TROPHÆUM vocale, orando vincbat.
- IV. Palma dicitur arbor & manus, quia manibus in celum elevatis palmae victoriarn obtinentur, hinc in celo san-

cti

- Et cum palmis, & cum phialis plenis odoramentorum videntur à Ioanne, quia orationibus vicerunt.
- V. Abias Rex Iuda oratione ante pugnam erexit TROPHÆUM quasi iam certus de victoria, & vicit hostes dum clamavit ad Dominum.
- VI. Asa eius filius eodem TROPHÆO vocali ad internecionem delevit decies centena millia.
- VII. S. Anianus Episcopus Aurelianensis oratione Attilam Hunnorum Regem ab urbis insultu repulit. Otto Imperator cum paucis contra multos rebelles pugnans oratione triumphavit.
- VIII. Teutonici milites oratione mirabiliter ingentem Mo-
- schorum exercitum deleverunt. Venetas ab excidio oratione liberat S. Laurentius Iustinianus: verè belli TROPHÆU Moratio est.
- IX. Et si tam potens est unius iusti oratio, quanto magis multorum unanimis: per hanc sanè licet exercere prodigia.
- X. Justi etiam obtenta victoria Trophæum vocale Deo solent erigere, ut mereantur nova, nos imitemur Regem Josphat erigendo nunc Trophæum vocale orationis, & cum consecuti fuerimus quod petimus, erigamus etiam Trophæum vocale laudis & gratiarum actionis. Semper tamen timeamus Dominum & serviamus ei perfecto corde.

Timete Dominum, & servite ei perfecto corde. Josue. 24.

I.

Riumphum canerē ante victoriam, nemo non temerarium esse pronuntiat. Anceps semper est belli alea; etiam cùm videretur profligatus hostis sàpè victor evasit, & actus in fumgam recollectis repente viribus persequenti adversario lauros extorsit. Alata est victoria, advolat sed & revolat; nec firma consistit, nisi toto hoste deleto aut in ditionem accepto. Quis

Dom. Pars II.

Fff

nunc

nunc armorum status sit ipsi nostis, quām fortes adversarij, quām assueti vincere, quibus licet magnas opposueris vires, sumus tamen semper in periculo, & non licet Triumphum canere ante victoriam. Ego tamen, si parati estis obsequi fano consilio, *Trophæum* vobis erigam ante victoriam, quasi certum prænuntium & prognosticum vincendorum hostiū, & quidem TROPHÆUM VOCALÉ, quod ut intelligatis præfens discursus attentio nem vestram desiderat.

II. Inter cœtera Polemicorum scita etiam illud est: *Scire uti victoria*. Hoc Julius Cæsar animadvertisit in adversario suo Pompeio, qui cùm obtenta contra Cæsarem victoria, se illicō ad exercitum recepisset, non uti poterat victoriam prosecutus est. Tunc Cæsar ad suos: Hodie quidem penes hostes erat victoria, sed non habent Ducem, qui victoria sciret uti. Quid verò est scire uti victoria? relinquo arti bellicæ sua principia: illud tamen hæret infixum animo, & optarem omnibus altè demitti in pectus, quod filio suo Alphonsus Rex Aragoniæ, cùm in Florentinos moveret, documentum dedit: *Victoria mihi crede, non hominum disciplinis, aut industria paratur, sed Dei optimi maximi benignitate & arbitrio. Scientia rei militaris ita demum profutura est, si Deum nobis pietate atq; innocentia pacatum propitiumq; habuerimus*. Non sunt intermittendæ humanæ industriæ, sed fundamentum omnium est habere Deum propitium, à quo omnis successus & victoria pendet. Velit Deus, pauci innumeros fugant: nolit Deus, multi à paucis profligantur. Ut autem Deus velit placandus & exorandus est. Veteres Saxones statuam habuisse traduntur dictam Irmiasūl, quasi

Heer-

*Plut. in
Rom. a-
popht.*

*Panormit.
lib. 3. de
reb. Alph.
cap. 51.*

Heermannsaul sive Columnam Campiductoris Martis, cui adscriptum erat: *Dux ego gentis Saxonum victoriam certam polliceor venerantibus.* Id longè verius de vero Deo intellexeris, qui ritè exoratus victoriam certam pollicetur venerantibus. Atq; adeò devota ac fervens ad Deum oratio quasi certos nos potest reddere de victoria, & Triumphum canere ante victoriam, TROPHÆUM erigere ante pugnam.

III. Repræsentarunt antiqui victoriam, uti videre licet in numismatibus, velut Virginem alatam quæ tenebat manu dextra Cornucopæ, finistra vero ramum palmæ; sic cudebat in suis nummis Domitianus. Vel virginem alatam, quæ tenebat una manu Palmæ ramum, altera Coronam uti in nummis Octavij. Vel Virginem alatam, quæ tenebat una manu Palmam, altera laureum fætum, uti in nummis Titi. Alij pinxerunt eam ad instar Angeli alati sedentem supra spolia inimicorum, cum Palma & scuto in manibus, ad *Trophæum* inclinatam, prout eam describit Claudianus:

*Ipsa Duci sacras victoria panderet alas,
Et palma viridi gaudens, & amica TROPHÆIS,
Custos Imperij Virgo.*

Revocat mihi hæc figura in memoriam Moysen Israëlitici populi Ducem pugnantem adversus Amalec, & victoriæ TROPHÆA erigentem in monte, dum interim Josue cum electis staret in acie. Cumque levaret Moyses manus, vincebat Israël: fin autem paululum remisisset, superabat Amalec. Manus extensæ instar alarum sunt, atque adeò in ipsa pugna Moyses extendens manus quasi volantem repræsentabat victoriam amicam TROPHÆIS. Quod

Ripa, I.
concl. lib.
3.

Claud.

Exodi. 17.
v. 8.

Philo He-
br. lib. I.
de vita
Moyris.

Vega. in
Iud. c. I.
vers. I.
§. 10.

S. Greg.
Naz. o-
rat. I. de
pace.

videtur innuisse Philo Hebræus agens de hoc Moy-
sis certamine cum Amalekitis : *Cum igitur aliquanti-
sper manus bilancis in morem nunc sursum tollerentur,
nunc deorsum vergerent, certareturque marte dubio:
tandem repente velut pinnas habentes pro digitis, subla-
tæ volitabant per aërem manentes in sublimi donec He-
bræis certa victoria contigit.* Ad quæ oportunè ad-
jungit bonus author : *Quasi manuum in altum exten-
sio nihil aliud esset quam labarum explicare, & in altum
attollere ac TROPHÆUM erigere, & PAL-
MAM reportare.* Certè Augustus Imperator non
aliter exprimi voluit victoriā quam expansis alis, ge-
stantem una manu Palmam aut Lauream, altera ve-
rò labarum. Ut proinde meritò dixeris orationem
ferventem ad Deum, esse non solum pugnam
contra hostes, sed ipsam victoriam, & TRO-
PHÆUM vocale. Fallor nisi & S. Gregorius Na-
zianzenus hic respexit cum diceret : *Pugnantibus
manuum extensio innumerabilium copiarum instar erat,
orationis opera TROPHÆA erigens.* Ecce victori-
am certam in ipsa pugna, ecce TROPHÆUM VO-
CALE ante finem certaminis.

IV. Opto à vobis scire Grammatici cur Pal-
ma non tantum volam manus seu manum, quam
arborem significet, & uno nomine tam propriè di-
catur manus, quam arbor victoriæ sacra. Dicetis
quia Palma arbor similitudinem habet manus : ha-
bet enim comam in cacumine circum extensam, &
ramos in digitorum modum protensos. Sed cur vi-
ctoriæ sacra Palma, quæ manui assimilatur? ném-
pe quia manibus utendum est volenti adipisci vi-
ctoriam. Ita prorsus : sed putem ego citius manus
in altum protensa quam gladio armatas extorque-
re

re triumphos, quia *Victoria paratur Dei Opt. Max. benignitate & arbitrio*. Et longè facilius acclamatur vicit, qui

- - - *duplices tendens ad sydera palmas.*

Æneid. 1.

feruenti oratione Deum deprecatur, quām qui ambidexter gladium vibrat, tela jacit in hostem.

Id me docuit sapiens amator cum de sponsa caneret: *Statura tua assimilata est palmæ*. Ubi observat

Cant. 7.

v. 7.

Paraphrastes Chaldæus: *Quando Sacerdotes tui extendunt manus suas in oratione, similes sunt digiti manu-*

um eorum extenti ramis Palmarum, ac statura est sicut

Palma, quasi breviter diceret: oratio *Palmam* reportat: si vis vincere hostes ora. Rursum alibi Salomon ait:

Cant. 3.

Quæ est ista quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi? ubi Hebræus Codex pro *virgula fumi*,

v. 6.

reponit *Palma fumi*, quasi idem esset ascendens fumus & *Palma*. Sancti Patres & Interpretes passim

orationes comparant odorato fumo ascendentis in altum. Vult ergo innuere Salomon orationes justorum

ascendere instar virgulæ, instar *Palmæ* sumi, idest victoriam tam de visibilibus quām invisibili-

bus hostibus certam polliceri, & esse *TROPHÆUM vocale*, victoriam ante victoriam. Ex hoc lo-

co etiam occurritur dubitationi cur Joannes in Apocalypsi videns in cœlo Beatos, alias habentes

Palmas in manibus, alias verò phialas plenas odo-

rimentorum. *Vidi turbam magnam &c. & Palmæ in manibus eorum.* Et viginti quatuor seniores ceciderunt

Apoc. 7.

v. 9.

coram agno, habentes singuli Citharas & phialas aureas plenas odoramentorum, quæ sunt Orationes sanctorum.

Apoc. 5.

v. 8.

Quod Martyres obtinuerunt patiendo, hoc coeteri sancti orando, utriq; vicerunt, illi visibilem, isti in-

visibilem hostem, & quod illis sunt *Palmæ in mani-*

Fff 3

bus,

*bus, hoc istis sunt phiale aureæ plenæ odoramento-
rum ascendentis PALMÆ sumi seu orationum. Est
igitur oratio quædam Palma anticipans victoriam,
& TROPHÆUM vocale quod in ipso certamine
erigitur, & certam pollicetur victoriam.*

¶. Reg. 6.

Num 9:

2. Paral.

13.

V. Non producam vobis hodie Elisæum o-
rantem ; & oratione sua innumerabilem Syrorum
multitudinem in fugam agentem. Non Juditham
de Holoferne per orationem triumphantem, &
TROPHÆAerigentem : non munitam urbem Jeri-
cho ad vocem populi orantis solo æquatam. Hæc
alias à me audivistis , Abiam Regem Juda contem-
plemini quomodo in acie consistat contra Jerobo-
am Regem Israël. Stabat geminus exercitus ex op-
posito: Erant Regis Juda quadringenta millia ele-
ctorum ; Regis Israël octingenta millia. Concen-
dit Rex Juda montem & plenus fiduciae in Deum
objicit Israëlitis perfidiam & idolatriam , de suis
affirmans : *nos custodimus præcepta Domini Dei nostri,
quem vos reliquistis. Ergo in exercitu nostro Dux Deus
est.* Optima consequentia *custodimus præcepta Do-
mini: ERGO in exercitu nostro Dux Deus est.* Refle-
ctite mentem ad thema sermonis præsentis : *Time-
te Dominum & servite ei perfecto corde.* Tam fidenter
Abias hæc loquitur , quasi iam certus & securus de
victoria , tametsi in exercitu suo dimidio minus nu-
meraret quam adversarius Jeroboam. Et volens
parcere inimicorum stragi , & vitare profusionem
cognati sanguinis , clamavit insuper ad exercitum
hostilem : *Filij Israël nolite pugnare contra Dominum
Deum patrum vestrorum quia non vobis expedit.* Cle-
mentis Regis erat hæc monitio , sed quid addit
facer Textus? *Hæc illo loquente Jeroboam retro molie-
batur*

batur insidias: cùmque ex aduerso hostium staret, igno^rantem Judam suo ambiebat exercitu. Quis hic non desperasset victoriam? quis non exclamasset, actum est de salute Judæ, de exercitu Regis Abiæ, undique conclusi sunt, nec unus poterit evadere, victoriā habet in manu Jeroboam, octingentis millibus vallavit per circuitum quadringenta millia, quæ mox sub ferrum mittet. Verum *victoria non hominum disciplinis aut industria paratur, sed Dei opt. max. benignitate & arbitrio.* Constrictus, circumvallatus, conclusus in medio hostium Judæ Rex Abias cum suo exercitu, in extremo periculo erigit *TROPHÆUM*, sed *Vocale*. Subjungit enim sacra pagina: *Respiciensque Judas vidit instare bellum ex aduerso & post tergum, & CLAMAVIT AD DOMINUM.* Sacerdotes quoque tubis canere cœperunt, & totus exercitus orans vociferatus est. Quid porrò? *Et ecce illis CLAMANTIBUS,* perterruit Deus Jeroboam, & omnem Israël, qui stabant ex aduerso Abia & Juda. Fugeruntque filii Israël, Judam, & tradidit eos Deus in manus eorum: & corruerunt vulnerati ex Israël quingenta millia virorum fortium. Admiranda victoria, sed quæ orationibus à Deo impetrata est, cui ante pugnam erectum *TROPHÆUM Vocale oratio.* Dum clamat Rex & clamat exercitus idest orat. vincit.

VI. Eadem virtutem orationis expertus est Abiæ filius & in regno successor Asa. Cùm enim Zara Æthiops contra eum venisset cum exercitu decies centum millium, & curribus trecentis: opposuit illi quidem Asa de Juda trecenta millia, & de Benjamin inducenta octoginta millia, longè tamen inferior fuit hic numerus comparatus ho-

hostili , nihilominus quia sciebat quod à Deo exercituum victoria pendeat: *Aſa perrexit ob-viam ei. (Zaræ)* & instruxit aciem ad bellum , & invocavit Dominum Deum. Audite orantem Regem , & una cum ipso in praesenti necessitate ferventer orate : *Domine non eſt apud te ulla diſtantia, utrum in paucis auxili-eris, an in pluribus: adjuva nos Domine Deus noſter: in te enim,* & in tuo nomine habentes fiduciam venimus contra hanc multitudinem. *Domine, Deus noſter tu es,* non prævaleat contra te homo. Ita oravit Aſa , & prælium auspicatus cum erexisset *TROPHÆUM vocale* , illicò etiam erexit *TROPHÆUM* ē spolijs hostium. Nam subjungit sacer Textus nullā factā

2. Paral.

14. v. 12.

mentione pugnæ *Exterruit itaque Dominus Æthio- pes coram Aſa & Juda: fugeruntque Æthiopes. Et per- fectus eſt eos Aſa, & populus qui cum eo erat usque Gerara: & ruerunt Æthiopes usque ad internacionem,* quia Domino cädente contriti sunt. Notate verba: *Ex- terruit itaque, quæ consequentia?* orat Aſa: adjuva nos Domine , & textus subjungit : *Exterruit itaque Dominus.* Optima profecto consequentia & illatio infallibilis : orat afflictus , ergo Deus præstat quod ille orat. Notate iterum quia *Dominus cädente contriti sunt:* ne credatis *TROPHÆA* erigi humanis viribus , sed homines applicare manus , Deum vero PALMAS concedere , quia *victoria non hominum di- ciplinis aut industria paratur, sed Dei Opt. Max. beni- gnitate & arbitrio.*

VII. Vultis idem vobis ostendam eventibus recentioribus. Plena sunt his omnium historico- rum Sacro-profanorum volumina , ut vix aliqua insignis victoria deprehendi possit, quæ non orationibus debeat. Magno impetu arietum quatierat

ur-

urbem Aurelianensem in Gallijs Attila Hunnorum Rex, cùm Anianus urbis eius Episcopus consernatum populum ad orationem ferventem hortatus in Dei auxilio jussit confidere, & auxilium desuper implorare. Orantibus ergo illis misit qui de muro civitatis prospiceret utrum auxilium aliquod adveniret, sperabat enim adventum Aëtij Magistri militum & Theodorici Gothorum Regis. Aspicientes tunc nihil viderunt. Et ille: Orate inquit instanter quia Dominus liberabit nos hodie, rursum orantibus, aspice ait an succursus adveniat, sed adhuc nihil videbatur. Et tertio ad illos conversus: Orate, si fideliter petitis, Deus velociter adest. Qui iterum cum fletu & eiulatu magno Domini misericordiam implorabant, & oratione finita, juxta Episcopi imperium extra urbem prospicientes viderunt à longe quasi parvam nubem de terra consurgere. Quod audiens Anianus exclamavit: Auxilium Domini est. Et ecce Aëtius & Theodoricus Gothorum Rex magnis instructi copijs adfuerunt, & hostem iam iam irrupturum in urbem procul inde submoventerunt, ut testatur Gregorius Turonensis. Anno 938. Otto Imperator contra rebelles pugnans cum pars copiarum transiisset Rhenum, subito accurritem hostem aggredi coacta est, reliqua cum Imperatore ab altera ripæ parte dubium eventum expectabat. Et cum ab humanis viribus paucorum contra multos non speraretur victoria, Otto ab equo descendens cum lacrymis se prostravit & ē cœlo auxilium cœpit petere. Quantum justi viri oratio tunc valeret, probavit eventus. Nam eo orante hostes in fugam acti ne causam quidem sciverunt

Dom. Pars II.

G gg

runt

Greg. Tu-
ron. lib.
2. cap. 8.
hist.
Franc.

Lutt-
prand: lib.
4. c. II.
Witti-
chind. Sa-
xo ad an.
prefa.
938.

runt eur fugerent, nullo ex parte Ottoniana seu
cæso seu læso.

VIII. Anno 1500. Walterus à Plettenburg
Ordinis Teutonici Magister ante conflictum cum
Moschis publica jejunia & Litanias solennes insti-
tuit. Ipso die Exaltationis S. Crucis ei obviam ve-
nit Moschorum exercitus constans centum milli-
bus armatorum, & triginta millibus Tartarorum,
cum ex parte Teutonicorum exiguae valdè copiæ
numerarentur. Initio prælio fusi Moschi tanta stra-
ge, ut ex parte Walteri plures quidem læsi nullus
tamen lethaliter, nullus desideratus : at ex parte
Moschovitarum & Tartarorum circiter centum
millia occubuerint, quæ per duorum milliarium la-
tè patentes campos prostrata jacuerunt. Hanc suo-
rum cladem Basilius Joannis Moschorum Dux ob-
stupescens & divino tribuens miraculo cum Teu-
tonicis ad quinquaginta annos pacem firmavit, il-
los appellans Ferreos viros. Nihil dicam de Rudol-
phi I. Habsburgici Imperatoris victoria de Ottoca-
ro Bohemo, de Ferdinandi II. Austriaci victoria re-
lata de rebellibus in albo monte ad Pragam, de alijs
ab eo erectis TROPHÆIS vocalibus, quorum pe-
ritissimus erat, illud ex vita D. Laurentij Justiniani
Patriarchæ Veneti adjungo. Ardebat Bellum vene-
tum cum Philippo Duce Mediolani, & iam valdè
afflictis rebus Venetorum, fortè Corcyrae in loco a-
spero & inculto eremitam per triginta annos soli-
tarium degere intellexit vir Venetus nobilis nego-
tiorum causa illuc profectus : adiit ergo virum Dei,
& rogavit: num Veneta Respublica, ut fama fere-
bat, deplorata esset ? Ad quem Eremita : commo-
tus est furor Domini contra vos, quia verbum Do-
mini

Gaguin. in
descript.
Livo.

Sur. in vi-
ta S.
Lau. Ju-
stin. die
8. Ian.

mini proiecistis : & nisi Pontificis vestri Laurentij lacrymæ interpellarent pro vobis, jam dudum quæ si Sodoma perijsetis. O magnum vim & virtutem orationis ! *Oratio corporum robur est, regni vires, belli TROPHÆUM, pacis securitas*, ut loquitur S. Gregorius Nyssenus.

S. Greg.
Nyssen.
ap. veg.
in Ind.

IX. Si unius hominis justi oratio tam potens est, ut TROPHÆA erigat, quid non efficient orationes multorum conjunctæ, cum sit semper *virtus unita fortior*? Dicebat Christus apud Matthæum : *Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint, sicut illis à Patre meo. Magna promissio, & quia veritatis æternæ, omnino certa, quam demirans* S. Cyprianus aiebat : *Quodsi duo unanimis tantum possunt, quid si unanimitas apud omnes esset? Jam pridem de divina misericordia impetrassimus, quod petimus, nec tamdiu in hoc salutis & fidei nostræ periculo flutuaremus.* Et eodem sensu S. Chrysostomus : *Quodsi omnis oratio tantam vim habeat; longe magis eam quæ ore multorum proveniat, valere consonanteum est.* Benè sperate Auditores mei, securè erigitе TROPHÆUM vocale & ferventer orationi instate, æterna veritas non fallit, quod promittit, etiam præstat. Orate unanimiter, quia ut idem Chrysostomus : *Oratio Ecclesiæ murus est, qui rumpi non possit, munimentum inconcussum.* At forte creditis res iam esse penè desperatas, adversarios nobis multò fortiores, Deum non semper facere miracula. Confidite, oratio facit miracula. Promittit Christus : *Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam.* Nihil excipit qui dicit *Quodcumque*, ne quidem illud quod alioquin impossibile videretur ; propterea monet Augustinus : *Non nobis hoc impos-*

Matth. 13

S. Cypri-
an. Epist.
8.

S. Chrys-
ost. hom.
3. de in-
compreh.
Dei natu-

S. Chrys-
ost. lib. 2.
de orran.
De.

Ioan. 14.

S. Augo-
Trad. 72.
in Ioan.

Ggg 2

fi-

sibile videatur, quamvis magna petieritis, & quæ ad spe-
ciem impossibilia. Si nobis apparent impossibilia quæ
petimus, non sunt tamen impossibilia Deo, non
sunt impossibilia rite orantibus: Per orationem & in-
vocationem sui nominis potest quis exercere prodigia. In-
quit Theophylactus, & hoc ipsum est TROPHÆA
vocalia erigere ante pugnam, vincere ante victo-
riam.

X. Porrò & illius meminisse opòrtet, ut si De-
us orationibus nostris exoratus concedat victori-
am, tunc vel maximè illi erigamus TROPHÆA
vocalia, TROPHÆA musica, quod justis sem-
per consuetum fuit. Moyses Pharaone submerso
Canticum cecinit Domino: *Cantemus Domino, glo-
riose enim magnificatus est.* David liberatus ab inimi-
cis laudem dedit Deo. *Dominus petra mea, & robur me-
um, & saluator meus &c.* Debora Prophetissa & Ba-
rac occiso Sisara per Jahel heroinam simile erexe-
runt TROPHÆUM: *Cecineruntque Debora & Ba-
rac filius Abinoem in illa die &c.* de qua victoria a-
gens S. Chrysostomus: eleganter in rem nostram
ait: *Erecto illo admirabili TROPHÆO partaque
præter omnium opinionem vittoria, prætexuit Trium-
phale Canticum laudem totius vittoriae uni Deo asscri-
bens.* Et alibi rursum idem Sanctus: *Debora prostra-
tis in bello hostibus pro maximo quopiam TROPHÆO
erexit hymnum vittorialem.* Alij Belli Duces & Im-
peratores magno apparatu instruunt Triumphales
currus & pompas, excitant Triumphales arcus,
suspendunt hostium arma & spolia: justi verò pro
maximo TROPHÆO hymnum vittorialem. Coete-
rum nos iam in magna constituti necessitate & pe-
riculo, inter fragores armorum, tonitrua tormen-
to-

Theoph. in
Cate.

Exodi 15.
2. Reg. 22.

S. Chry-
sof. in c.
S. Isai. ap.
Veg.

Idem in
Psal. 95.

torum, cœdes copiarum, agamus quod egit Rex Josaphat, & cum ipso exclamemus: *Domine Deus patrum nostrorum tu es Deus in cœlo, & dominaris cunctis regnis gentium; in manu tua est fortitudo, & potentia, nec quisquam tibi potest resistere. Si irruerint super nos mala, gladius judicij, pestilentia, & famæ: stabimus coram domo hac in conspectu tuo, in qua invocatum est nomen tuum: & clamabimus ad te in tribulati- nibus nostris, & exaudies, salvosq; facies. In nobis qui- dem non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere, quæ irruit super nos. Sed cùm ignoremus quid a- gere debeamus, hoc solum habemus residuum, ut oculos no- stros dirigamus ad te. Quantum hæc oratio Deo pla- cuerit ostendit sacra pagina, quæ testatur quod in medio turbæ præsentis factus sit spiritus Domini supra Jahaziel, qui cœpit prophetare: Hec dicit Dominus: Nolite timere, nec pavetatis hanc multitudi- nem, non ejt enim nostra pugna, sed Dei. Postero die di- rexit aciem Josaphat contra hostes: deditq; consilium populo & statuit cantores Domini (ecce TROPHÆ- UM vocale) ut laudarent eum in turmis suis (ecce o- rationem multorum unanimem) & antecederent exercitum ac voce consona dicerent: Confitemini Do- mino, quoniam in æternum misericordia eius. Subjungit illico sacer Historicus: Cumq; cœpissent laudes canere vertit Dominus insidias eorum in semetipos. Simul cœ- pit erigi TROPHÆUM vocale, simul parta est vi- ctoria & confecta pugna sine pugna: mutuis ho- stes gladijs prostrati sunt, Josaphat cum populo suo spectator solum erat, quia Deus cui TRO- PHÆUM vocale erexerat, pugnavit, Deus ho- stes stravit, Deus vicit. Speremus & nos Auditores si debitè, ac ferventer, devotè ac instanter ora-*

*2. Parall.
20.*

G g g 3 ve-

verimus , deprecantes eius misericordiam. Quoniam in æternum misericordia eius : futurum ut ipse pro nobis pugnet, ipse pro nobis vincat, & nos vice-versa sicuti ei nunc erigimus **TROPHÆUM** vocale orationis, ita postea erigamus TROPHÆUM vocale laudis & gratiarum actionis. Quoniam in æternum misericordia eius. Sed simul : Timete Dominum & servite ei perfecto corde.

Amen.

DEO TRINO & UNI
GLORIA
FINIS SECUNDÆ PARTIS.

APPEN-